

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓/๒๕๕๒

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตรานั้น โดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ได้ส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมี พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ และคณะรวม ๑๑๒ คน เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วนั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของประธานสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบพร้อมความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวข้างต้น ได้ความว่า ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมพิจารณา ให้ความเห็นชอบและส่งให้วุฒิสภาพิจารณา วุฒิสภามีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา และสภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบตามร่างที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม แล้วนั้น พลเอก ชวลิต และคณะเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เกิดจากการริเริ่มเสนอต่อสภาโดยอิสระของรัฐบาล นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี แต่เป็นการเสนอตามเงื่อนไขที่รัฐบาลเจรจากับต่างประเทศ เนื่องจากหนังสือแจ้งความจำนง ฉบับที่ ๔ ฉบับที่ ๕ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นำไปขอความเห็นชอบจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นสัญญาว่า รัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างไร สอดคล้องกับหนังสือที่ นายชวน มีถึงประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า ขอนำเสนอรัฐสภาเป็นการด่วน เพราะเป็นเงื่อนไขที่ได้เจรจากับต่างประเทศ จำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน พลเอก ชวลิต และคณะเห็นว่า การดำเนินการของร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ เพราะเป็นข้อตกลงตามหนังสือแสดงเจตจำนง ฉบับที่ ๔ และ ฉบับที่ ๕ ซึ่งจะต้องนำมาขอความเห็นชอบจากรัฐสภาเสียก่อน เมื่อไม่ได้นำมาขอความเห็นชอบ จึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ได้พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่า มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยปัญหาตามคำร้องได้แล้ว ซึ่งประเด็นที่ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ และคณะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การตราร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่นำเอาข้อตกลงที่ทำกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศมาขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง โดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ ได้บัญญัติไว้ในหมวด ๗ ว่าด้วยคณะรัฐมนตรีว่า

“มาตรา ๒๒๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา”

พิจารณาความของมาตรา ๒๒๔ ดังกล่าวข้างต้นนั้น เห็นว่า เป็นเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนด การดำเนินการของฝ่ายบริหารว่า ถ้าจะทำสัญญากับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ และเข้ากรณีตามวรรคสอง เช่น ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญาก็ต้องขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาเสียก่อน ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวนี้ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารจะต้องปฏิบัติ แต่การขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคสองนั้น มิใช่ขั้นตอนของกระบวนการตรากฎหมาย รัฐธรรมนูญได้กำหนดขั้นตอนการตรากฎหมายไว้ในหมวด ๖ ว่าด้วยรัฐสภา โดยร่างกฎหมายต่าง ๆ จะต้องได้รับคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาเสียก่อน นายกรัฐมนตรีจึงจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ตามข้อเท็จจริงของคำร้องได้ความว่า ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ส่งให้วุฒิสภาพิจารณา วุฒิสภาพิจารณามีมติแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา และส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏว่าที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ ให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวของวุฒิสภา จะเห็นได้ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔, มาตรา ๑๖๕ ถึงมาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๕๐ ซึ่งขั้นตอนต่อไปนายกรัฐมนตรีจะต้องนำร่างกฎหมายดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่า ร่างกฎหมายนั้นได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคสอง กล่าวคือ มีการขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภามาแล้วหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามคำร้องนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ